

TDI-/Leiestedsmodellen

Opplæring UiB

23. april 2014

Anita Vigstad, rådgiver

Kari Eidsheim, seniorrådgiver

Økonomiavdelingen

Innhold

1. BOA-reglementet fra KD
2. Hva skjer i sektoren
3. Hva er TDI-modellen
4. Hva er leiestedsmodellen
5. Hvordan komme i gang med å beregne leiestedspriser
6. Erfaringer fra pilotarbeidet
7. Veien videre
8. Maler/case

BOA-reglementet fra Kunnskapsdepartementet

- Rundskriv F-20-07
 - Reglement om statlige universiteter og høyskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer fra KD slår for første gang fast at både budsjett og regnskap skal vise alle direkte og indirekte kostnader
- Rundskriv F-07-13
 - «All bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet skal organiseres som prosjekter, og det skal utarbeides egne avtaler, periodiserte budsjett og regnskap for disse. Budsjett og regnskap skal vise alle direkte og indirekte kostnader, og ellers ta høyde for oppdrags- og/eller bidragsyters spesifikke krav til opplysninger om budsjettering og regnskapsføring.»

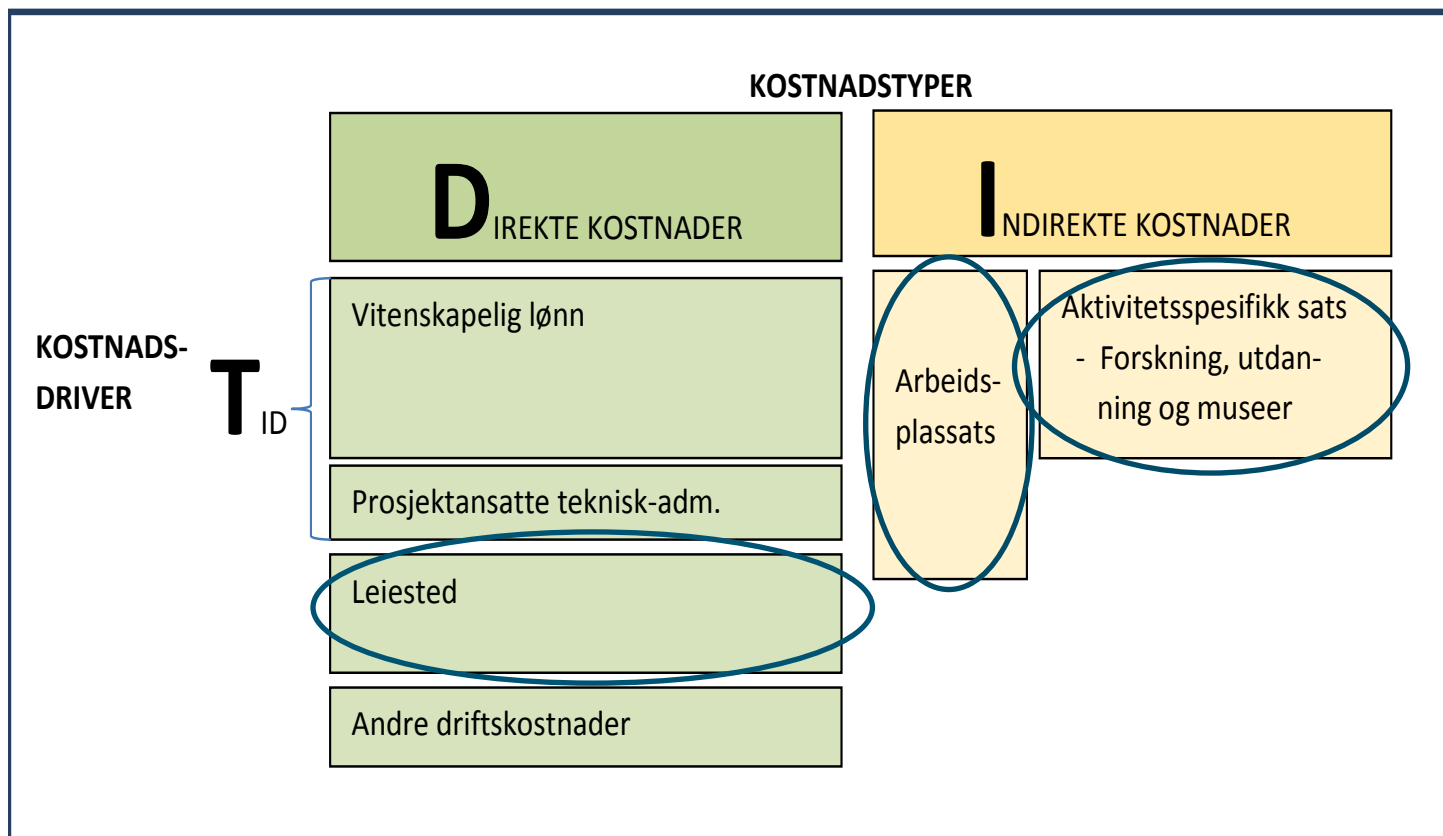
BOA-reglementet fra Kunnskapsdepartementet

- Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonen utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.
- For oppdragsfinansiert aktivitet skal oppdragsgiver dekke alle direkte og indirekte kostnader som oppdraget fører med seg, og institusjonen skal kunne dokumentere dette.
- I tillegg skal det beregnes en rimelig fortjeneste på oppdraget, jf. EØS- regelverket som skal hindre ulovlig konkurransevridende offentlig støtte.

Hva skjer i sektoren?

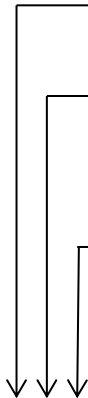
- TDI-modellen ble vedtatt av UHRs styre 8. oktober 2012
 - anbefaler institusjonene å ta modellen i bruk
- Formelt sendt ut til institusjonene i desember 2012
- UHRs økonomiutvalg oppnevnte i vår en arbeidsgruppe som leverte rapport med leiestedsmodell 1. oktober
 - NTNU, UiO og UiB var representert i gruppa
- Forskningsrådet har vært involvert og er positive
- NTNU, UiO og UiB tar i bruk gradvis i 2014

TDI-modellen

Indirekte kostnader

- Indirekte kostnader
 - Bibliotek
 - IT/telefoni
 - Fellesadministrasjon
 - PERSONAL / ØKONOMI
 - ANNEN FELLESADMINISTRASJON
 - Lokal administrasjon
 - Kontorplassen
 - Andre støttetjenester

Resten av støttetjenestene

Arbeidsplassats
lik for alle og gjelder for alle – vitenskapelig og tekn./adm. ansatte i prosjekter

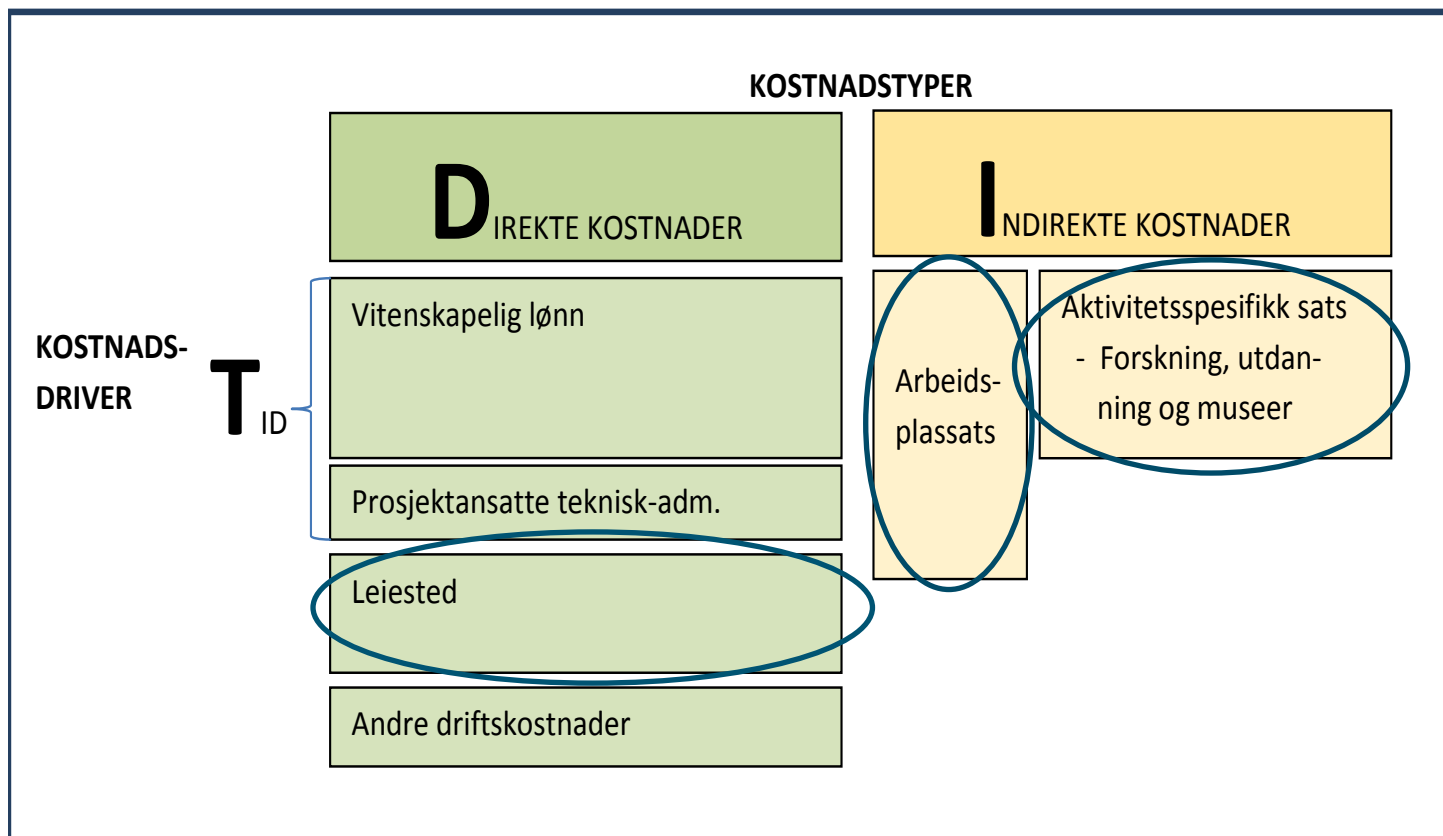
+

Aktivitetsspesifikk sats
• henføres til ulike kjerneaktiviteter iht. et brukerperspektiv
• én sats per kjerneaktivitet per institusjon (TDI-rapporten: forskning)
• gjelder bare for vitenskapelig ansatte

Indirekte kostnader i praksis

- Satsene er kronebeløp og beregnes sentralt:
 - Teknisk-administrative årsverk: *kr 110 000 (arb.plass)*
 - Vitenskapelige årsverk: *kr 400 000 (arb.plass + forskning)*
- Beregnes hvert år eller sjeldnere (evt. LP-justeres)
- I prosjektmodulen brukes prosentsats og arbeid med fleksibel kostnadsoverhead starter nå i første halvdel av 2014
- Prosentsats for et prosjekt kan beregnes ved hjelp av mal der lønnsbudsjettet legges inn og prosentsats beregnes

TDI-modellen

Leiested – hva er det?

Det som gjør fagmiljøene ulike, skal vi redegjøre for som direkte kostnader

- Leiestedskostnader må identifiseres – og prises
- Leiestedstjenester belastes på prosjektene i den utstrekning de har behov for slike tjenester
- Leiestedstjenester betraktes dermed som *direkte kostnader*

Leiestedsmodellen

- Prisen for bruk av et leiested kan beregnes som:

$$Pris = \frac{Kostnad}{Kapasitet}$$

- Telleren i brøken - kostnadene for hvert leiested - består av
 - **Arealkostnader** inkludert bygningsavskrivninger
 - **Avskrivningskostnader utstyr** (kun egenfinansiert i bidrag)
 - **Felles driftsmidler** (kjemikalier, materiell, vedlikeholdskontrakter)
 - Lønnskostnader og indirekte kostnader til **teknisk støttepersonell** som er nødvendig for at leiestedet skal være klar til bruk for forskere
- Nevneren i brøken – kapasitet – er kostnadsbæreren som kostnadene skal fordeles på for å få en pris.

Leiestedspris for bidrag og oppdrag

Må ha to prislister både for inngangspris og tilleggspris.

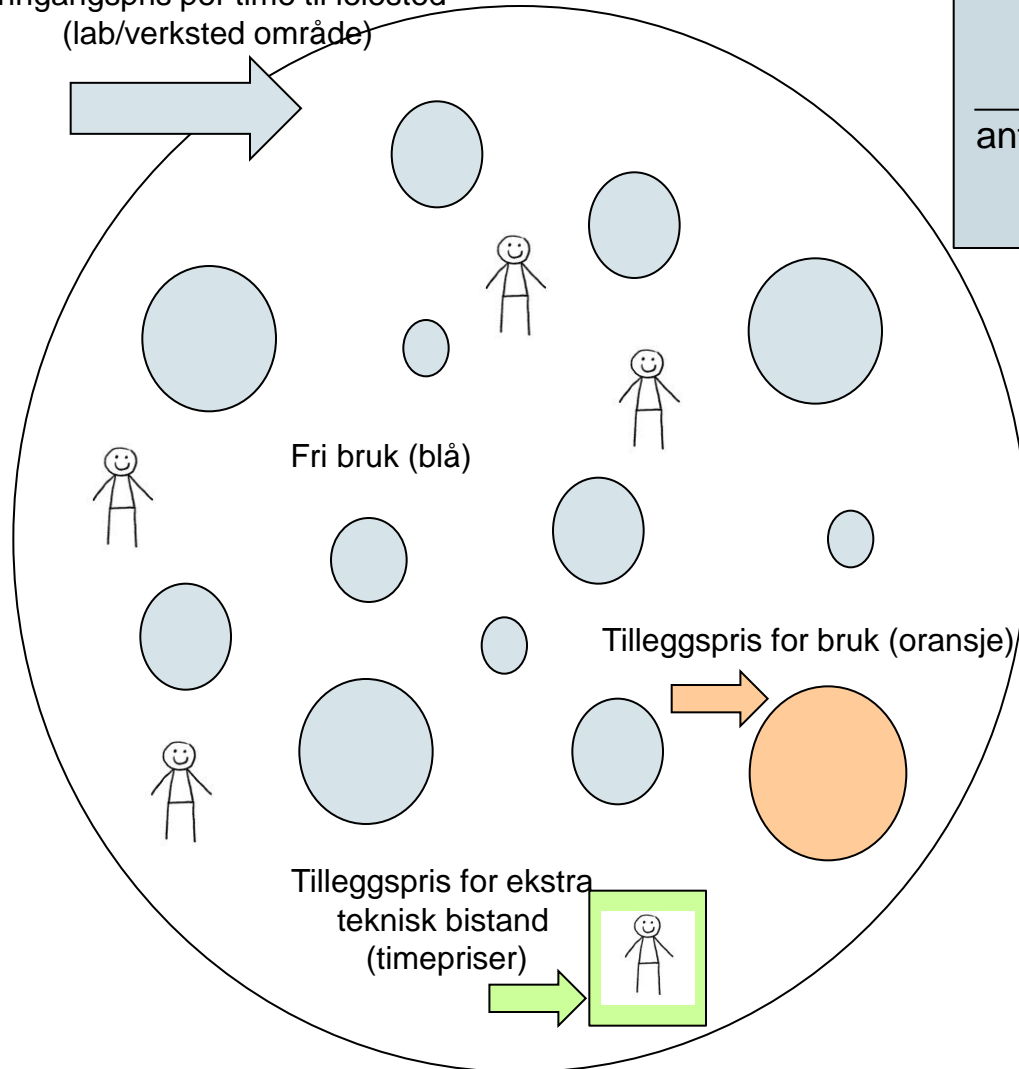
De fire kostnadselementene skal alltid være med i både bidrags- og oppdragspris.

Det som skiller prisene vil være:

- Bidragsprosjekter:
 - Priser inkluderer avskrivninger kun på egenfinansiert utstyr (BFV)
- Oppdragsprosjekter og salg:
 - Priser inkluderer i tillegg avskrivninger på utstyr finansiert av andre offentlige midler
 - Margin for fortjeneste

Leiestedsmodellen

Inngangspris per time til leiested
(lab/verksted område)

Inngangspris per time =

$$\frac{\text{inkluderte leiestedskostnader}}{\text{antall større enheter} \times \text{gjennomsnittlig kapasitet}}$$

Tilleggspris per time =

$$\frac{\text{restavskrivninger} + \text{restdriftsmidler}}{\text{kapasitet}}$$

Teknikerpris per time =

$$\frac{\text{lønnskostnader} + \text{indirekte kostnader}}{1628}$$

Hvordan komme i gang med beregning av leiestedspriser?

- Ta utgangspunkt i hele instituttet
- Start med å finne de ulike kostnadselementene knyttet til infrastrukturene
- Deretter se på hvilke særegenheter de har på sine infrastrukturer og hva er det naturlig å ha som utgangspunkt for beregning av kapasitet (kar/timer/bur)
- Hva skiller seg ut og bør være eget leiested eller ha tilleggspris

Identifisering av leiestedskostnader

– arealer

- Arealoversikter fås fra Lydia – ta kontakt med fakultetet
- I disse rapportene arealene merket med bl.a. kategori
 - *Forskningslaboratorium*
 - *Verksted*
 - *Spesialrom*
 - Annet?
- Internhusleieprisene brukes. Alle bygningsavskrivninger er ikke inkludert i internhusleien, disse inkluderes ved et tillegg til kvadratmeterprisen i husleiemodellen.
- Det kan være lurt å ta en gjennomgang av rommene og bl.a. tenke over hvilke arealer som har særegenheter, f.eks. særlig store og dyre, driftes sammen med andre enheter

Identifisering av leiestedskostnader

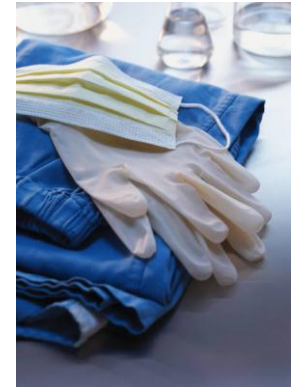
– avskrivninger vitenskapelig utstyr

- Avskrivningene finnes i regnskapsrapport på artene for avskrivning vitenskapelig utstyr, maskiner/verktøy og fartøy
 - *6040 Avskrivninger maskiner/verktøy, 10 år*
 - *6041 Avskrivninger maskiner/verktøy, 5 år*
 - *6042 Avskrivninger skip*
 - *6051 Avskrivninger teknisk vitenskapelig utstyr, 4 år*
 - *6053 Avskrivninger teknisk vitenskapelig utstyr, 12 år*
 - *6054 Avskrivninger teknisk vitenskapelig utstyr, 8 år*
- En viss gjennomgang av utstyret er nødvendig, her kan Discoverer-rapport fra anleggsregisteret være til hjelp
 - Avskrivninger som gjelder utstyr finansiert av BOA-midler må identifiseres ved hjelp av lokal kjennskap og/eller rapporter fra anleggsregisteret
 - Hvilket leiested tilhører utstyret?

Identifisering av leiestedskostnader

– felles driftsmidler

- Utgangspunktet for driftsmidler er regnskapsrapport
 - *Artsgruppe 64 og 65*
 - *6400 Leie maskiner og utstyr*
 - *6663 Service/vedlikehold, tekn./vitensk. utstyr*
 - *6680 Service/vedlikehold, forskningsfartøy*
 - *7001 Drivstoff biler, maskiner, forskningsfartøy*
 - *7020 Vedlikehold av biler, maskiner, forskningsfartøy*
- Noe mer? Noe mindre? Felles driftsmidler skilt ut på annen måte?
- Kun driftsmidler som er til felles bruk og tilgjengelig for alle brukere tas med.
- Ved oppdeling i flere leiesteder må det gjøres vurderinger basert på kjennskap til de ulike leiestedene

Identifisering av leiestedskostnader

– teknikere

- Antall årsverk teknikere kan finnes i personalsystemet eller rett og slett ved hjelp av lokal kunnskap
- Gjennomsnittlig lønnstrinn kan brukes
- Indirekte kostnader (arbeidsplassats) skal legges til
- En gjennomgang av teknikerne er nødvendig for å skille ut de teknikerne som ikke alle brukerne av leistedene drar nytte av, f.eks.
 - «Vanlig» lokal IT-støtte
 - Teknikere knyttet til bare undervisning
 - Frikjøpte teknikere
 - Ekstra teknisk støtte for de som trenger det

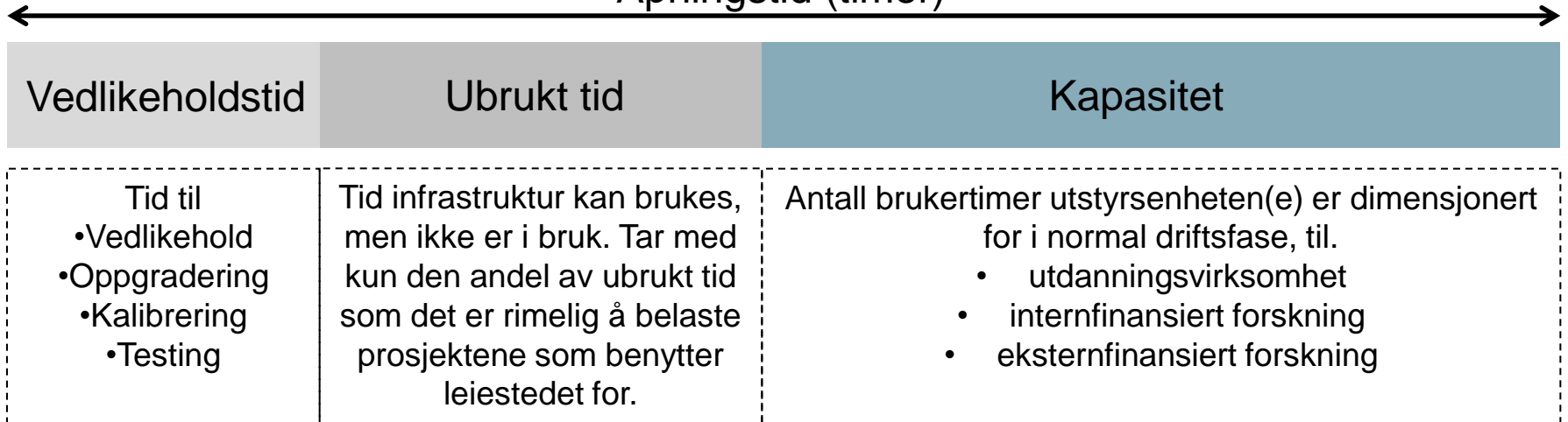
Navn tekniker	Lønn iht. stillingsandel	Adm. IT-støtte?	Frikjøpt	Ekstra støtte	...
Navn på tekniker	240 000,00	0,00	0,00	0,00	...
Navn på tekniker	300 000,00	0,00	0,00	0,00	...
Navn på tekniker	300 000,00	0,00	0,00	0,00	...
Navn på tekniker	200 000,00	0,00	0,00	0,00	...
Navn på tekniker	120 000,00	0,00	0,00	0,00	...
Navn på tekniker	300 000,00	0,00	0,00	0,00	...
Navn på tekniker	400 000,00	0,00	0,00	0,00	...

Når kostnadene er identifisert

- Da kan dere ha en formening om hva som skiller seg ut
 - F.eks. spesielt dyrt dyrefor, spesielt dyrt og stort lokale, spesielt dyrt utstyr, spesialkar, bur
- Dermed ha en mening om hva som bør skilles ut som eget leiested eller evt. ha tilleggspris
- For hvert leiested kan kostnadsstrukturen og bruken av leiestedet si noe om hva som er hensiktsmessig kostnadsbærer (enhet i nevneren i prisbrøken).

Fastsettelse av leiestedenes kapasitet

Åpningstid (timer)

$$Kapasitet = (\text{åpningstid} - \text{vedlikeholdstid} - \text{ubrukt tid})$$

Eksempel: Fastsettelse av leiestedenes kapasitet

Vi kan tenke oss et leiested med

- 3 større utstyrsenheter (med tilhørende prepareringsutstyr og annet småutstyr)
- Åpningstid mellom 08-18 på ukedager
(10 t per dag x 5 d per uke x 52 u per år = 2 600 t per år)
Vedlikeholdstid per utstyrsenhet i gjennomsnitt: 20 % av åpningstiden *(520 t)*
- Ubrukt tid per utstyrsenhet i gjennomsnitt: 30 % av åpningstiden
(beregnet per år, inkluderer ferier og fridager) (780 t)

Kapasiteten for leiestedet vil da være lik: $3 \times (2\,600 - 520 - 780) \text{ t} = 3\,900 \text{ t}$

$$\text{Timepris} = \frac{\text{Kostnader}}{3\,900}$$

Vurdering av kapasitet

- *Egenart:*
 - Hvorfor eksisterer laboratoriet? (hensikt/funksjon)
 - Hva foregår på laboratoriet?
- *Etterspørsel:*
 - Hvor mange brukere er kvalifisert og ønsker å benytte laboratoriet?
 - Hvor mange timer vil brukerne benytte laboratoriet?
- *Effektivitet:*
 - Hvor effektivt er laboratoriet drevet?
- *Livsfase:*
 - Er laboratoriet under oppbygging/utvikling, i stabil drift, eller klar for utfasing?
- *Åpningstider:*
 - Hvor mange timer per døgn er laboratoriet tilgjengelig for brukere? (gjennomsnitt, årsbasis)

Leiested i budsjett og regnskap

- Egne internarter
 - Godskrevet leiested 9086 og Belastet leiested 9186
 - Budsjett og regnskap
- Belastes prosjektet i de fleste tilfeller iht. budsjett i kontrakt
 - Noen leiesteder vil ha logg over bruk
- Elektronisk ompostering minimum pr tertial

Erfaringene i pilotarbeidet

- Positive til etablering av felles rammeverk for kostnadsberegning og prising av leiested
- For identifisering av antall leiesteder er det enklest å ta utgangspunkt i institutter og/eller faggrupper
- Det har vist seg at instituttenes kjennskap til egen organisering og ressurser gjør at det er relativt enkelt å finne leiestedskostnadene
- Kompleksiteten øker dersom leiestedene utfører oppdrag og/eller er etablert i samarbeid med andre institusjoner

Erfaringene i pilotarbeidet

- Innhenting av data - utgangspunkt i regnskapsdata for 2012
 - Må suppleres med skjønnsmessige vurderinger
- Utarbeidelse av gode kalkylemaler inkl. dokumentasjon er nødvendig
- Etableringen av leiestedskalkylene for leiestedene kan ta tid
- Utover i prosessen har pilotinstituttene blitt mer pragmatiske og opptatt av enkle, men dokumenterbare, prisberegninger

Hva skjer fremover?

- Tas i bruk i nye prosjektsøknader i 2014 – gradvis overgang
 - Tas hensyn til i nye søknadsmaler, f.eks. kommer det en søknadsmal for NFR-prosjekter
- Systemtilpasning for overhead i prosjektmodul gjøres i 2014
- Vi tilbyr støtte til instituttene i leiestedsprisberegningene – i form av workshoper i regi av fakultetene
- <https://wiki.uib.no/okonomi/index.php/TDI/leiested>
 - Oppdatert informasjon og hjelpemidler legges ut her

Hva gjør dere når dere skal sende en søknad i 2014?

- Kartlegge hvilke laboratorier/infrastrukturer som skal benyttes i prosjektet
- Identifisere laboratorienes/infrastrukturenes organisatoriske tilhørighet
- Aktuelle institutter/eiere kontaktes og de er ansvarlige for å utarbeide leiestedspriser

Hvem kan ta ut hvilke rapporter?

- Økonomiavdelingen/EIA
 - Arealrapporter fra Lydia sendes til fakultetene
- Instituttene
 - Oversikt over teknikerårsverk fra DBH/rapporter fra personalsystemet
 - Regnskapsrapporter med driftsmidler fra 2012 eller 2013
 - Regnskapsrapporter og rapporter fra anleggsregisteret for avskrivninger av utstyr